UN – 062

III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. [FAD] Examination, Nov./Dec. 2015
(Fresh) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Champu Ramayanam (Sundara Kanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours Max. Marks : 70

Instructions : *1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*2) Question Nos. **I, VI** and **VII** should be answered in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनाम् उत्तरं चित्वा लिखत। **(10×1=10)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer :

1) रामायणस्य कर्ता कः ?

अ) वाल्मीकिः आ) व्यासः इ) भासः ई) कालिदासः।

BMSCW

2) चम्पूरामायणे कति काण्डाः सन्ति ?

अ) पञ्च आ) सप्त इ) नव ई) दश।

3) नलचम्पू केन विरचितम् ?

अ) भोजराजेन आ) नीलकण्ठेन इ) अनन्तभट्टेन ई) त्रिविक्रम भट्टेन।

4) कः सीतां विचेतुं गतः ?

अ) सुग्रीवः आ) हनुमान् इ) अङ्गदः ई) नलः।

5) पर्वतभेदी कः ?

अ) इन्द्रः आ) वरुणः इ) अग्निः ई) वायुः।

6) जनकनन्दिनी का ?

अ) लता आ) कविता इ) ममता ई) सीता।

7) शशलाञ्छनः कः ?

अ) चन्द्रः आ) सूर्यः इ) इन्द्रः ई) वरुणः।

8) यातुधानराजधानी का ?

अ) अङ्ग आ) वङ्ग इ) लङ्का ई) कलिङ्ग।

9) सीता कपिवराय अभिज्ञानार्थं किं दत्तवती ?

अ) चूडामणिं आ) धवलमणिं इ) मरकतमणिं ई) कृष्णमणिं।

10) त्रिजटा का ?

अ) राक्षसी आ) किन्नरी इ) अप्सरा ई) देवता।

P.T.O.

II. **द्वयो:** प्रश्नयो: प्रबन्धं लिखत । (2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any two** questions :

1) भोजराजस्य जीवन काल–कृती: अधिकृत्य लिखत ।

ಭೋಜರಾಜನ ಜೀವನ ಕಾಲ–ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the life date and works of Bhoja Raja.

2) हनुमत: समुद्रोल्लङ्घनप्रसङ्गम् अधिकृत्य लिखत ।

ಹನುಮಂತನ ಸಮುದ್ರೋಲ್ಲಂಘನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the "Samudrollanghana Prasanga" of Hanuman.

3) सीता–रावणयो: संवादमधिकृत्य लिखत ।

ಸೀತಾ–ರಾವಣರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the dialogue between Seetha and Ravana.

BMSCW

III. a) **द्वयो:** श्लोकयो: अनुवादं कृत्वा विवृणुत । (2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any two** shlokas :

1) कृत्वा मारुतिलङ्घनोत्थितरयात्तत्रानुयात्रां तत:

पर्यायात्पतिता महेन्द्रगहनक्षोणीरुहाणां तति: ।

मध्येवारिनिधि प्रकाशितशिखा सेतो: कृते भाविन:

सूत्रन्यासनिखातशङ्कुनिवहभ्रान्तिं पयोधौ दधौ ।।

2) भूयोऽपि सोऽयं रघुनाथ

दूतश्चिच्छेद गच्छन्नखरै: खराग्रै: ।

नृसिंहरह: पथि सिंहिकाङ्गं

छायानिरोधादुपपन्नमन्यु: ।।

3) तस्मिन्प्रदोषसमये सहसा हनूमान्

कीर्तिच्छटायवनिकामपनीय शत्रो: ।

आविर्बभूव सुमन: परितोषणाय

लङ्काप्रवेशनवनाटकसूत्रधार: ।।

4) स्वकृत्यैः शाखानामवनतिमतीव प्रकटयन्
अमार्गेण भ्राम्यन्परिकलितभङ्गः सुमनसाम्।
द्विजानां संत्रासं श्रुतिमधुरवाचां विरचयन्
अयं लङ्कोद्याने दशवदनलीलामतनुत॥

b) गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत। (1×4=4)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ :

Translate the following prose passage :

एवमेव पर्यटन् अस्वप्नसुन्दरीसौन्दर्यमुद्रां निद्रयाप्यतिशय्य शय्यागृहे कृतसंवेशं वेशयुवतिपरिवृतमवरोधवधूजनमप्यनिरोधेन निरीक्ष्य तत्र वितथमनोरथो मारुतिर्विरचितबहुविधचिन्ताप्रकारः प्राकारादवप्लुतः सन्नशोकवनिकायामपि मैथिलीमन्वेष्टुम् इष्टदेवताप्रणतिमतनुत।

BMSCW

अथवा

एवमभिहितया तया संभूतविस्रम्भतया भयादपेतया तावदनुयुक्तः पवनतनयो वालिमरणकारणं सुग्रीवस्य सख्यमाख्याय प्राचेतसचेत इव संततसंनिहित राममाममङ्गलमङ्गुलीयकमस्यै प्रायच्छत्।

IV. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत। (2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** sentences :

1) प्रस्थादुदस्थात्प्रथमानवेगः।
2) मैनाकभूभृदुदजृम्भत संभ्रमेण।
3) मोघीकृतार्णवलङ्घनः केवलमहमभवम्।
4) काञ्चनमयीं शिंशपामारुरोह।

V. **द्वयोः** लघुटिप्पणीं लिखत। (2×2$^1/_2$=5)

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡನ್ನು** ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

1) चम्पूरामायणम्।
2) सिंहिका।
3) अशोकवनम्।
4) इन्द्रजित्।

VI. संस्कृतभाषया उत्तरत।

a) **पञ्चानां** वाक्यानां दोषान् परिहरत। (5×1=5)

1) शिवं नमः।

2) अहं विद्यालयं गच्छसि।

3) मम आम्रफलं रोचते।

4) मातुः साकम् आपणं गच्छामि।

5) रामः लक्ष्मणस्य विना न भक्षयति।

6) कामधेनुः भूतले अधितिष्ठति।

7) रोदनात् अलम्।

8) हरिः पठन्ति।

BMSCW

b) **पञ्चानां** संस्कृते वाक्यानि रचयत। (5×1=5)

1) यदि–तर्हि।

2) पठित्वा।

3) आशु।

4) दृष्ट्वा।

5) आसीत्।

6) देवालयः।

7) किम् ?

8) वयम्।

VII. **संस्कृतभाषया** अनुवदत। (1×5=5)

ನಾಯಿಯೊಂದು ಮಾಂಸದ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಪುಟ್ಟ ನದಿಯ ಮೇಲಿನ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಂಸದ ಚೂರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಲೋಭದಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಾಯಿ ತೆರೆಯಿತು.ಆಗ ಅದರ ಬಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಂಸದ ಚೂರು ನೀರಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

A dog once holding a piece of flesh in its mouth went over the bridge of a rivulet. It saw its reflection in the water. It took that reflection to be another piece of flesh. Out of greed it opened its mouth to get it. But the piece of flesh in its mouth fell into the water and was lost.